

15 Wintervoedselakker

Introductie

Een wintervoedselveldje is een perceel of strook waar granen en andere zaaddragende planten (bijvoorbeeld bladrammenas) niet worden geoogst of ondergeploegd, maar tot ver in de winter blijven staan. Ze vormen in de herfst en winter een rijke voedselbron voor vogels en bieden dekking. Belangrijk is dat er op tijd gezaaid wordt, zodat de planten tot zaadzetting komen. Vogels komen in grote aantallen op deze wintervoedselveldjes af. Niet alleen zaadetende soorten (zoals de patrijs, geelgors, vink, kneu, keep, groenling), maar ook roofvogels (zoals torenvalk, buizerd, blauwe kiekendief, ransuil, velduil) die hier muizen en zangvogels vangen.

Wintervoedselakker (Foto:

https://www.brabantslandschap.nl/assets/Uploads/GallerijFotos/_resampled/ScaleWidthWyl4MDAiXQ/Wintervoedselakker-winter.jpg)

Beheer

Beheereisen

- **Pakket a t/m c:** Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van datum x tot datum y uit zomergraan, wintergraan, bladrammenas, kruiden of een combinatie van deze gewassen (zie pakketvarianten).
- **Pakket d:** Minimaal 90 % van de oppervlakte bestaat van 1 oktober tot 1 februari uit een geschikt vanggewas of uit gewasresten van een geschikt vanggewas.

Aanvullende beheervoorschriften

- Gedurende de aanwezigheid van het wintervoedsel wordt een rustperiode aangehouden. Bewerkingen zijn alleen toegestaan in overleg met het collectief.
- Bemesting is toegestaan, omdat dit de zaadzetting en daarmee het ecologische functioneren van dit beheerpakket ondersteunt.
- Een wintervoedselakker kan meerdere jaren op één plek liggen, maar planten met zaden zoals granen nemen wel snel af en vergrassing neemt toe, daarom in overleg met het collectief op tijd vernieuwen.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het '[Protocol gebruik herbiciden open akkerland](#)' → vanwege de aanvullende eis van Provincie Zuid-Holland is alleen pleksgewijze bestrijding met herbiciden toegestaan.

- **Pakket a t/m c:** Het hoofdbestanddeel van wintervoedselakkers zijn granen die in de winter en het vroege voorjaar voor dekking en voedsel zorgen. Voedsel bestaat hoofdzakelijk uit graankorrels en zaden. Kruiden worden slechts ingezaaid wanneer die een bijdrage aan het wintervoedsel leveren en het graan niet verdringen, spontaan opgekomen kruiden passen goed in dit pakket.
- **Pakket d:** er mag een deel van het vanggewas worden geklepeld om variatie te creëren in de structuur en het zaad op de grond toegankelijk te maken, maar alleen als er zaad gezet is en alleen als doelsoorten op de bodem foerageren, zoals de veldleeuwerik.
- **Pakket d:** Lijst van geschikte vanggewassen: Bladrammanas (3504), Gele mosterd (428), Sarepta mosterd/Caliente (3517), Bladkool (3502), Engels raaigras (3506), Italiaans raaigras (3512), Westerwolds raaigras (3513), Rietzwenkgras, industrie gras (3805), Rietzwenkgras, anders dan voor industrie gras (3807), Soedangras/Sorghum (3519), Facelia (3508), Spurrie (3520), Japanse haver (670), Wikke, bonte (802), Wikke, voeder (803), Klaver, Alexandrijnse (3500), Klaver, Perzische (3515), Klaver, Rode (799), Klaver, Witte (3524), Bladraap (3503), Deder (3505), Ethiopische mosterd (3507), Franse boekweit (3510), Klaver, incarnaat (3511), Lupine (663), Niger (3514), Seradelle (3518), Stoppelknollen (3521), Festulolium (3509), Vezelvlas (3736), Zwaardherik (669), Beemdlangbloem (3501), Veldbeemdgras (3523), Timothee (3522), Erwtten, groene/gele, groen te oogsten (244), Raketblad (671), Afrikaantje(hoog)/Tagetes erecta (346), Afrikaantje/Tagetes patula (347), Erwtten (droog te oogsten) (308), Zonnebloem (515), Kapucijners (en grauwe erwtten) (241), Luzerne (258), Overige vlinderbloemige groenbemesters (426), lijnzaad niet van vezelvlas (olievlas) (666), Rolklaver (800), Esparcette (801), Roodzwenkgras (3808).

Adviezen

- Zorg ervoor dat er op tijd gezaaid wordt, zodat het gewas tot bloei en zaadzetting kan komen. Dus bij start op 1 juni: zaaien tussen medio maart en 30 april en bij start per 1 oktober: zaaien in juni-augustus. Maak gebruik van een vals zaaibed tegen ongewenst onkruid.
- Een wintervoedselakker kan in de tijd afgewisseld worden met een groenbemester of vanggewas om zo de onkruiddruk te verminderen. Dit betekent wisseling van beheerpakket of tijdelijk stoppen met het ANLb beheer op het specifieke perceel. Let er wel op dat het klopt met SCAN-ICT en het contract met de deelnemer.
- Omvang: liever meerdere kleine (max ca 1-1,5 ha) dan enkele grote wintervoedselakkers.
- Ligging: voor zaadetende vogels is opgaande begroeiing en struikgewas langs de wintervoedselakker van meerwaarde, omdat bomen voor beschutting tegen predatie zorgen. Ook in een open gebied heeft een wintervoedselakker meerwaarde.

Pakketvarianten

- 15a Wintervoedselakker 1 juni tot 1 maart
- 15b Wintervoedselakker 1 oktober tot 15 maart
- 15c Wintervoedselakker 1 oktober tot 1 augustus
- 15d Wintervoedselakker 1 oktober tot 1 februari